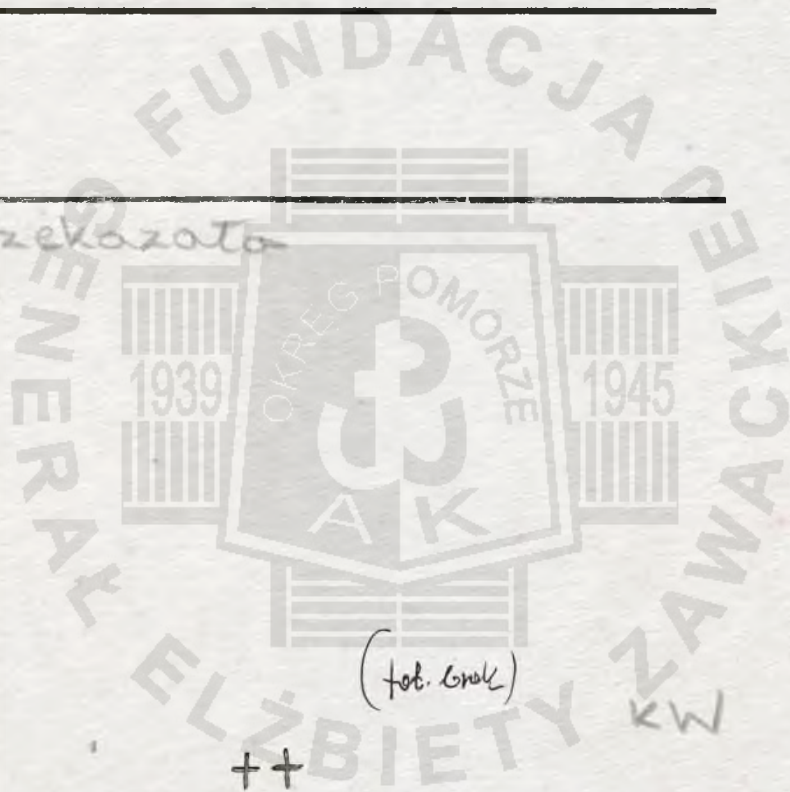


ZESKANOWANE

Materialy przekazano
K. Wojtowicz



AK
Kraków

AUGUSTYNIAK Jrena

zd. Mruk
ps. "Oleńka"

7939-55

2855¹ / NSW

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI – AUGUSTYNIAK.....

Jrena.....

zd. Mruk T. 2855/WSK

I/1. Relacja

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – inne...

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie

I/1 RELACJE I BIOGRAMY

- Działalności konspiracyjnej (z luksemburskim służbie), Kębliny 1967, msp (kopia), k. 3, s. 1-3.
- Augustyniak Irena Karolina z d. Much, „Oleśka”, „Samarytanka”, kpt AK, kombatantka PZ Chrystu Kwakow, „ME”, DSZ ma Kraj. Nauczycielka, działaczka społeczną i niepodległościową, Kwakow 2001, msp (kopia), k. 3, s. 4-6.
- Augustyniakowa Irena, ps. „Oleśka”, 1987, msp (kopia), k. 1, s. 7-8, + meliolog.



Materiały przekazane przez
Teodora Gąsiorowskiego
z Instytutu Pamięci Narodowej
Oddział w Krakowie
(2 kpl. przesłałam prof. E. Zawackiej
Kraków, 2002.

T: 2895 / WSK 12 d. Mruc / 111-1

DZIAŁALNOŚĆ KONSPIRACYJNA (w lakonicznym skrócie)

1. Ireny Augustyniakowej
 2. ur. w Łodzi, dnia 18 X 1895 r.
 3. zamieszkałej obecnie w Łodzi ~~skrz~~ przy ulicy 1 Maja 28 m.5
 4. w Krakowie, po wysiedleniu z Łodzi w dniu 11 XII 1939 r. i osadzeniu w obozie w Radogoszczu, zamieszkałam od połowy stycznia 1940 r. przy ulicy Strzeleckiej 11 m. 11 - do stycznia 1945 r.
 5. Kontakt konspiracyjny nawiązałam z W.S.K. w początku roku 1941, a na początku r. 1942, po złożeniu przysięgi, powierzone mi zostało Kierownictwo organizacji "Pomoc Żołnierzowi" na terenie całego Okręgu Krakowskiego łącznie z miastem Krakowem. Funkcje Kierowniczkii Okręgu w służbie PŻ sprawowałam do czasu rozwiązania A.K., tj. do stycznia 1945 r. W lutym, marcu, kwietniu i maju zajmowałam się opieką nad rozwiązzanymi Oddziałami A.K. (Praca w likwidacji).
 6. W konspiracji miałam pseudonim "OLENKA".
 7. Zwierzchnikami moimi byli: z ramienia K.Gł. A.K. "Ludwika", a w Krakowie z ramienia Okręgu: szef BIPu "Oko" i ps., II ps. "Olgierd". Działalność moją wizytował kilkakrotnie, poza "Ludwiką", przedstawiciel K.Gł.AK "Kania".
 8. Rany organizacyjne służby "Pomoc Żołnierzowi" były następujące (cytuje z pamięci):
W K.Gł.AK wydzielony był Wydział VI - "Biuro Informacji i Propagandy", a w ramach BIPu mieścił się "Oddział Pomocy Żołnierzowi". Szefem BIPu był "Prezes" (?), późniejszy ps. "Wolski".
 9. Zakres pracy był następujący:
 - 1) opieka moralna i materialna nad żołnierzami AK i wychowywanie żołnierza poprzez różne formy oddziaływania,
 - 2) organizacja i prowadzenie propagandy oraz werbunku do szeregów AK zarówno mężczyzn jak i kobiet do służby w PŻ,
 - 3) wykonywanie specjalnych rozkazów dotyczących różnych czynności z zakresu organizacji i opieki - na rozkaz Władz Zwierzchnich K.Gł. i Komendy Okręgu AK w Krakowie.
- ad 1) Krakowskie PŻ szkoliło szeregi żołnierzy AK poprzez organizację kursów przygotowujących do służby konspiracyjnej, a także do pracy wychowawczej nad żołnierzami na czas konspiracji, powstania i po zakończeniu wojny. Wykładano: "Metody i formy wychowawczo-oświatowe w świetlicach, gospodach żołnierskich (garnizonowych, frontowych, pułkowych, kompanijnych, dworcowych). Przeszkolone "Peżetki" w okresie okupacji prowadziły w lasach i Tatrach akcję oświatowo-wychowawczą. Zajmowały się dostarczaniem prasy konspiracyjnej, sporządzały specjalne listy i gazetki poświęcone różnym aktualnym zagadnieniom, organizowały odwiedziny z darami do większych zgrupowań. Praca ta przede wszystkim była organizowana w okresie świąt Wielkanocy i Bożego Narodzenia oraz rocznic naszych powstań czy zwycięstw.
- ad 2) W Okręgu Krakowskim w Służbie PŻ było zaprzysiężonych ponad 1120 kobiet. Wszystkie instruktorski w liczbie 500 osób zostały przeszkolone na 152 kursach w grupach 5-6 osób (lata 1942-1945). Każdy kurs instruktorski obejmował 90 lub 70 godzin wykładowych. Kursy propagandowo-wychowawcze miały 15-20, 30-50 godzin wykładowych, zależnie od potrzeb i możliwości. PŻ krakowskie liczyło w 20 prelegentów z zakresu różnych specjalności, konieczności

kontaktów itp. potrzeb organizacyjno-wychowawczych i propagandowych. Podstawowa kadra prelegentów była zaprzysiężona. Programy kursów były nadsyłane z Komendy Gł. AK z prawem uwzględniania potrzeb i warunków miejscowych. Po wysłuchaniu kursu każdej absolwentce była przydzielona odpowiednia praca i czynności w ramach obowiązków Oddziału PZ w Krakowie lub w Obwodzie, w zakresie wychowania, administracji lub gospodarczym.

ad 3) W ramach opieki materialnej Oddział PZ w Krakowie organizował i przeprowadzał doręczanie imiennych paczek żywnościowych do obozów koncentracyjnych dla tych osób, które wskazane nam zostały przez nasze kontakty konspiracyjne - ~~do tzw. "spalonych"~~ Zakupem i organizowaniem żywności oraz przygotowywaniem paczek zajmowały się: "Janowa" dostarczała pieniądze, zakupy i przygotowywanie żywności prowadziła "Honorata", paczkowaniem wysyłała - "Agata" i 30 - 50 Peżetek oraz 2 zaprzysiężonych mężczyzn: "Leonek" i "Strus". Co dwa tygodnie wychodziło z naszego punktu 500 - 600 paczek 2 kg. Do pomocy materialnej należało także dostarczanie lokali na kontakty służbowe lub dla potrzeb pojedynczych osób z szeregów AK.

przez do rodzin tzw. "spalonych".

Krakowski PZ w porozumieniu z Krakowskim BIP wydawał drukiem pismo "Służba kobiet". Wyszło 11 (? lub 12) numerów tego pisma. Jeden numer z kolorową okładziną tytułową z okazji świąt Wielkanocy. Redaktorką była "Joanna".

Do oddziałów leśnych posyłane były gazetki i wydawnictwa BIPu, jak "Pieśni żołnierskie", "Nowa broń", "Małopolski Biuletyn Informacyjny" i inne. Z pism nadsyłanych z Warszawy kolportowano w Krakowie i Obwodach "Biuletyn Informacyjny", "Rzeczpospolita" itp.

Ciężki odcinek pracy: podrzucanie pod koszary i do koszar niemieckich, a także do wagonów dla Niemców, specjalnych wydawnictw w języku niemieckim - prowadziły Peżetki przeważnie w koszarach dla lotników przy ul. Mogiłskiej i w Krakowie oraz Mielcu, Rzeszowie, Miechowie i innych miejscowościach.

Rozprowadzaniem zapomóg pieniężnych w Krakowie i poza Krakowem zajmowało się 165 Peżetek.

W okresie jesieni i zimy Peżetki zносиły w plecakach ciepłą odzież dla różnych ugrupowań żołnierskich AK. Wysyłane były także naczynia do gotowania, łyżki, noże, różnego rodzaju garnuszki i talerze, a także manierki. Organizacją tych spraw zajmowała się "Kasia".

Wydyłano do oddziałów ozdobne gazetki zagadnieniowe, wykonywane przez zespół Peżetek (sekcja zdobniczo-literacka). Spośród wysłanych 50-ciu gazetek wróciła pod koniec stycznia 1945 r. jedna, poświęcona Powstaniu Warszawskiemu.

Przy nadawaniu i odbiorze wiadomości radiowych pracowało 5 Peżetek. Serwisy odbierała "Alicja".

Do różnych czynności zleconych przez moich przełożonych należy zaliczyć akcję organizowania skupu broni, przechowywanie i rozwożenie jej do różnych punktów, wskazanych przez władze AK. Czynności te sprawowało łącznie z "Oleńką" i "Bożenką" 15 Peżetek. Na tym odcinku pracy zginął Władysław Karalus z Tarnowa, główny dostawca broni.

W okresie, kiedy planem organizacji powstania objęto m. Kraków i okolice, zlecono mi organizację gromadzenia w Krakowie w różnych punktach miasta dużych ilości żywności, jak: mąka, cukier, kasza, tłuszcze zwierzęce i roślinne. Zdążyłam zgromadzić ok. 20 ton ww. żywności, która została rozmieszczona w 10 punktach Krakowa. Najstaranniej przechowywały żywność dwa zakony: Karmelitów i Benedyktynów. Po upadku powstania warszawskiego żywność



została wykorzystana w szpitalach i prowizorycznych gospodach dla rannych, prowadzonych przez Peżetki dla żołnierzy AK. Intendentką dla tych spraw była "Regina".

Przygotowane duże ilości emblematów na czapki żołnierskie - orzełki; pewne ilości pasów skórzanych oraz białe orzełki wyhaftowane na czerwonych tarczach do przyszywania na rękawach ubrań. Czerwone sukno otrzymałam od Ojców Dominikanów w postaci szaby liturgicznej używanej przy wizytach dostojników Kościoła.

Na zlecenie moich przełożonych, a także na skutek moich osobistych ~~przekazywanych~~ kontaktów organizowałam opiekę dla 33 osób pochodzenia żydowskiego, w tym dla 3-ga dzieci (wyłączam sprawę ochrony życia moich 5 koleżanek i 3 mężczyzn znajomych mi osobiście). Organizacja opieki polegała przede wszystkim na ~~wyszukaniu~~ wyszukaniu bezpiecznego lokalu w polskiej rodzinie, dostarczaniu "prawdziwych" dowodów tożsamości, doręczanie zasiłków pieniężnych, przekazywanych przez Z.O.P. (Żydowska Organizacja Pomocy). Często na skutek dekonspiracji trzeba było kilkakrotnie zmieniać mieszkania i punkty opiekuńcze. Sama bezpośrednio opiekowałam się 15 osobami. Odpowiedzialną za całość i bezpieczeństwo tej akcji była moja zastępczyni "Agata" (Zofia Myczkowska, obecnie zamieszkała na Ziemiach Zachodnich). Ona przenosiła zasiłki organizacyjne dla naszych podopiecznych. Do akcji tej wciągniętych zostało 55 rodzin polskich.

"Kennkarty" były oparte na prawdziwych metrykach urodzenia, których dostarczali mi katolicy księża, przeważnie kapelani AK. Wychowanka moja Zofia była zatrudniona przy wydawaniu "kennkart", wszystkie więc potrzebne stemple przy pomocy swoich kolegów mogła zdobywać w oryginale. Dowody więc były "prawdziwe", co dawało pewną gwarancję bezpieczeństwa przy legitymowaniu i meldowaniu. Dokumentacji imiennej ze względów bezpieczeństwa nie prowadziłam. Wśród moich bezpośrednich podopiecznych zachowałam w pamięci przybrane nazwiska: Barbara Trzeciak i Janina Kamońska (podobno obie przebywają w Izraelu).

Na odcinku mojej organizacji pomocy i opieki nad Żydami nie przeżyłam żadnych tragedii, chociaż przygód, które mogły zakończyć się tragicznie było kilkanaście. Był to przysłowiowy "taniec wśród mieczów".

W zakończeniu muszę dodać, że podane tutaj fakty mojej pracy w konspiracji nie obejmują całokształtu poczynań. Jeżeli zdążę przed zgonem opisać działalność Peżetu w służbie o wyzwolenie cierpiącej Ojczyzny, to uczynię to szczegółowo na podstawie odzyskanego częściowo archiwum oraz przy pomocy moich służbowych koleżanek, z którymi jestem w kontakcie.

Szersze opisanie pracy i walki w służbie Peżetu w Krakowie i Okręgu jest, moim zdaniem, potrzebne dla historii walki szeregów żołnierzy Armii Krajowej, do których mam zaszczyt się zaliczać.

Kębliny, 10 VI 1967 r.

PS. U dołu dopisany dodatkowo jeszcze jeden punkt: Akcja pomocy "Zrzutkom" - odbiór i odstawa na bezpieczne miejsca, odbiór i rozprowadzanie broni.

(PRZEPIŚANE W STYCZNIU 1978 r. NA PODSTAWIE DWU RÓŻNYCH WERSJI ZAPISKÓW p. Oleńki)

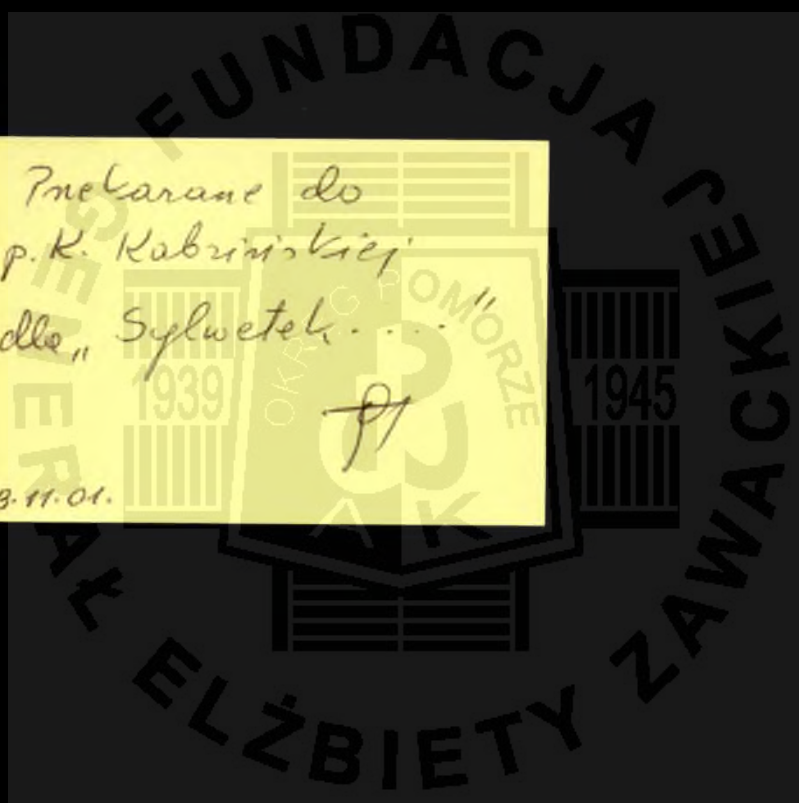


L.02 525 WSK 02 2 13" (K. Wojtowicz)

Przekarane do
p.k. Kabrinińskiej
dla „Sylwetki”

ST

9.11.01.



AUGUSTYNIAK Irena Karolina z d. Mruk, "Oleńka", "Samarytanka",
kpt. AK, komendantka PŻ Okręgu Kraków, "NIE", DSZ na Kraj.
Nauczycielka, działaczka społeczna i niepodległościowa.

Wpłynęło dnia 20 XI
Ldz. 4201 KX 1001

Urodziła się 18 stycznia 1895 w Łodzi. Córka Kazimierza i Marii z d. Mroczkowskiej. Pracowała jako pomoc laboratoryjna w Widzewskiej Fabryce Nici. W latach 1910 - 1914 współorganizowała tajne harcerstwo i zespoły samokształceniowe w Fabryce Nici. W czerwcu 1914 zdała eksternistycznie egzamin nauczycielski w Piotrkowie. W czasie I wojny światowej należała do Komitetu Obywatelskiego w Łodzi: organizowała akcję dożywiania i opieki nad chorymi. Współorganizowała Robotnicze Towarzystwo Oświatowe "Naprzód". Od 1915 była członkiem PPS, POW, Ligi Pogotowia Wojennego. Podczas I wojny była korespondentką, korektorką i kolporterką nielegalnego "Łódzianina". W latach 1917 - 1919 uczyła w szkole powszechnej w Aleksandrowie Łódzkim. Zorganizowała Cgnisko Nauczycielskie ZNP i Bibliotekę Pedagogiczną. W latach 1919 - 1930 kierowała Oddziałem Oświaty Pozaszkolnej w Wydziale Kultury i Oświaty Magistratu w Łodzi. W roku 1920 wyszła za mąż za Jana Augustyniaka (późniejszego profesora Uniwersytetu Łódzkiego /1893 - 1971/, żołnierz AK "Konrad"). W 1926 zdała eksternistycznie maturę humanistyczną w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Od 1927 rozpoczęła naukę w Studium Pracy Społeczno-Oświatowej na Wydziale Pedagogicznym, którą ukończyła w 1934 jako stypendystka Ministerstwa Oświaty. Od 1928 była kierowniczką Oświaty Pozaszkolnej Sejmiku Łódzkiego. W latach 1930 - 1939 pełniła funkcję instruktorki okręgowej i wiceprezesa polskiego Białego Krzyża DOK IV Łódź. We wrześniu 1939 działała w służbie sanitarno - opiekuńczej w Łodzi, z którą została ewakuowana do Kowla. Po powrocie do Łodzi (X.1939) podjęła działalność konspiracyjną w OOB. Wysiedlona (11.XII.1939), została osadzona w Radogoszczu. Od stycznia 1940 wraz z rodziną zamieszkała w Krakowie przy ul. Strzeleckiej 11 m 11. Oficjalnie pracowała jako inkasentka Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (1940 - 1945). Natychmiast włączyła się w pracę konspiracyjną OOB: została współredaktorką pisma "Nakazy Dnia", które od 1.III.1940. było pismem BIP-u Obszaru Kraków. Do ZWZ została zaprzysiężona na początku 1941 roku, a z początkiem 1942 powierzono jej organizowanie i kierowanie służbą Pomoc Żołnierzowi. Przyjęła pseudonim "Oleńka". W listopadzie 1942 przy

BIP Okręgu Kraków powstał Referat PŻ. Komendantka "Oleńka" służbowo była zależna w sprawach organizacyjnych i wojskowych od szefa BIP "Olgierda" (Kazimierz Rolewicz), a w sprawach instrukcyjnych, dotyczących metod i form pracy od "Ludwiki" z Podwydziału PŻ w Wydziale Prapagandy BIP KGSZ w Warszawie.

Cele i zadania określał rozkaz gen. Grota - Roweckiego "Grabicy" (1/42 z dnia 17.III.1942), który zobowiązywał PŻ do: - prowadzenia żołnierskich gospód frontowych, dworcowych, garnizonowych i dla poborowych; - planowania i kierowania akcją pomocy pośredniej przez czynniki społeczne; - opieki nad żołnierzem rannym i chorym; - współdziałania w wykonywaniu przez czynniki państwowe i społeczne opieki i pomocy dla inwalidów wojennych, rodzin żołnierzy, zwłaszcza sierot.

W służbie PŻ Okręgu Kraków było zaprzysiężonych ponad 1120 kobiet. Wszystkie instruktorki (ok. 500) zostały przeszkolone na 152 kursach. W samym Krakowie zorganizowano 23 kursy, na których przeszkolono 116 Peżetek. "Oleńka" prowadziła wykłady z zakresu zasad konspiracji, roli kobiet w pracy oświatowej, pomocy żołnierzowi i zajęć świetlicowych. Wykładowcą był również jej mąż "Konrad", a córka Danuta Anna "Anita" (zam. Kułakowska) była przeszkoloną Peżetką.

Najważniejszym zadaniem PŻ-u było przygotowanie gospód żołnierskich na wypadek powstania i walki. W 8-miu obwodach powstało 65 placówek PŻ, które miały się rozwinąć w chwili podjęcia otwartej walki. W okresie konspiracji zorganizowano Pomoc Żołnierzowi Leżnemu - PŻL i Pomoc Żołnierzowi Rannemu - PŻR. "Oleńka" nawiązała kontakty i współpracowała z WSK, RGC, PKC, PCK i z "Patronatem" niosącym pomoc więźniom politycznym oraz z partiami politycznymi SD, PSL, PPS, ZOR. Zorganizowała opiekę dla 33 osób pochodzenia żydowskiego, w tym 3-ga dzieci. Wyszukiwała dla nich bezpieczne lokale, dostarczała "prawdziwe" dokumenty oraz zasiłki pieniężne przekazywane przez ŻOP. Do akcji tej wciągnęła 55 polskich rodzin i kilku księży, którzy dostarczali metryki urodzin. Niezbędne pieczątki i druki przynosiła jej wychowanka "Zosia" (Zofia Michalewska, zam. Kisielewicz), zatrudniona w urzędzie wydającym Kennkarty. Krakowski PŻ miał swoje pismo "Służba Kobiet".

"Oleńka" była przewodniczącą Komitetu Redakcyjnego i redaktorką spraw wychowawczych. Zorganizowała kolportaż prasy konspiracyjnej i udział Peżetek w Akcji "N". Krakowski PŻ zajmował się gromadzeniem żywności (przez cały okres konspiracji zebrano ponad 11 tyś. kg), odzieży, sprzętu i wyposażenia wojskowego, nawet broni. Od jesieni 1944, po upadku Powstania Warszawskiego, cała działalność z przygotowawczej została przesunięta na bezpośrednią. Zgodnie z rozkazem gen. Leopolda Okulickiego "Niedźwiadka" (KG N. 63 z dnia 7.12.44.): prowadzono prace wychowawczo - oświatowe w oddziałach leśnych, szpitalach, wśród rannych i chorych oraz żołnierzy urlopowanych i inwalidów; niesiono pomoc w polepszeniu warunków życia żołnierzy - zdrowotnych, kulturalnych i wyżywienia; utrzymywano łączność między społeczeństwem a żołnierzami walczącymi, rannymi lub niezdolnymi do służby. Opieką objęto żołnierzy Powstania Warszawskiego i ewakuowaną ludność cywilną po jego upadku. Funkcję komendantki PŻ pełniła do czasu rozwiązania AK (I.1945). Od lutego do maja zajmowała się pracami likwidacyjnymi i opieką nad rozwiązywanymi oddziałami w ramach Organizacji "NIE" i DSZ na Kraj. W 1945 powróciła do Łodzi. Pracowała kolejno w Centralnym Zarządzie Przemysłu Odzieżowego, w Instytucie Medycyny Pracy (od 1952), od grudnia 1957 była kustoszem i potem P.C. dyrektora biblioteki Politechniki Łódzkiej. W 1964 przeszła na rentę. Zmarła w Łodzi w dniu 12 grudnia 1978.

Archiwum PŻ Okręgu Kraków (częściowe) przejęte przez Memoriał Generał Marii Wittek w Krakowie; Z. Brunarska, Wspomnienie o Irenie Augustyniakowej ps. "Oleńka", St.ŻAK, Zarząd Główny w Krakowie, Informator Nr. 2 (2000), s. 13 - 15; W. Czarniecka - Piłatowa, A. Stryjeńska - Syrzystie, I. Motykiewicz - Tabeau, H. Wróbel - Ziemia, Dzieje Krakowskiego PEŻETU, Zeszyty Historyczne nr. 4/2000, s. 3 - 87, St.ŻAK, Kraków; Z. Kowalska, Peżetki - Służba Pomocy Żołnierzowi w Okręgu Krakowskim, Fundacja APAK - Toruń 1999, tom XXII, z cyklu Służba Polek na Frontach II Wojny Światowej, cz. 3, s. 61 - 78; Małopolski Słownik Biograficzny Uczestników Działania Niepodległościowych 1939 - 1956, tom 2, TSK Kraków 1997; G. Mazur, Biuro Informacji i Propagandy SZP-ZWZ-AK 1939 - 1945, IW PAX, Warszawa 1987, s. 200, 207, 208, fot. 139; Nekrolog - Dziennik Polski nr. 8 z dnia 11.I.1979.

Biogram opracowała:
 Krystyna Wojtowicz
 Kraków, listopad 2001.

Odnaczona Krzyżem Niepodległości (1936), Medalem Niepodległości (1932), Krzyżem Walecznych (1944), Krzyżem Zasługi z Mieczami (1944), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1928) i innymi.

+ Augustyniakowa Irena, ps. "Oleńka", urodzona 18 października 1895 r., przypuszczalnie w czasie okupacji nosiła nazwisko Maria Jaskólska z d. Adamek. Była w Okręgu Krakowskim AK referentką PŻ.

"/.../ Kierownictwo referatu "Pomoc Żołnierzowi", zorganizowanego w okręgu krakowskim w listopadzie 1942 roku, powierzono 47-letniej wówczas Irenie Augustyniakowej, ps. "Oleńka", doświadczonej działaczce kulturalno-oświatowej, pełniącej w latach 1930-1939 funkcję instruktora okręgowego i wiceprezesa Polskiego Białego Krzyża na terenie DOK IV Łódź. Po powrocie z kampanii wrześniowej, w której brała udział jako członkini służby sanitarno-opiekuńczej nad żołnierzem, najpierw na terenie garnizonu Łódź, a następnie na linii odwrotu od Łodzi po Kowel, I. Augustyniakowa włączyła się do pracy konspiracyjnej w szeregach Organizacji Orka Białego. Pod koniec 1939 roku została wysiedlona wraz z rodziną do Krakowa, gdzie nawiązała kontakty organizacyjne z Wojskową Służbą Kobiet. Funkcję okręgowej referentki PŻ I. Augustyniakowa pełniła do końca wojny, nadzorując w okresie od stycznia do maja 1945 roku akcję rozwiązywania oddziałów Armii Krajowej. Za odwagę i poświęcenie w służbie została awansowana przez KG AK do stopnia kapitana. /.../ W roku 1943 okręgowy referat PŻ rozwijał intensywną działalność werunkowo-organizacyjną i szkoleniową. W inspektoratach AK, wchodzących w skład okręgu krakowskiego, powołano obwodowe referaty PŻ. Obok pomocy społecznej i kolportażu oraz opracowywania planów na przyszłość, zadania referatów obwodowych PŻ polegały przede wszystkim na przygotowaniu - w oparciu o silne zaplecze społeczne - bazy materialnej dla urządzenia na swoim terenie gospód żołnierskich w czasie trwania akcji zbrojnej./.../ W sprawach organizacyjnych przyjeżdżała kilkakrotnie do Tarnowa referentka okręgowa PŻ "Oleńka", kontakując się z kierownikiem Informacji i Propagandy w Inspektoracie "Tama", "Eskulapem", któremu podlegał służbowo referat PŻ. Innego rodzaju kontakty wiązały referentkę PŻ "Oleńkę" z Władysławem Kalarusem, który za pośrednictwem "Jana" z Mościc dostarczał broń dla potrzeb okręgu./.

"/.../ PŻ krakowski miał swoje pismo pod nazwą "Służba Kobiet". Wydawcą było kierownictwo krakowskiego BIP-u: "Kalina" /Kabaciński/ i "Oleńka" /Augustyniakowa/. /.../ Komitet redakcyjny składał się z następujących osób: Przewodnicząca Komitetu Redakcyjnego i redaktor spraw wychowawczych - "Oleńka" /.../

x/ podlegające służbowo Kierownictwom Informacji i Propagandy /KIP/.

Krakowskie peżetki: nie żyjąca już Waleria Czarniecka-Piłatowa, ps. "Inka", Anna Stryjeńska-Syrzyskie, ps. "Monika", Irena Matykiewicz, -Tabeau, ps. "Irena" i Helena Wróbel-Ziemia, ps. B "Dala", opierając się w dużej mierze na dokumentach, z których wiele jest autorstwa "Oleńki", opracowały "Dzieje Krakowskiego Peżetu". Jest to maszynopis powstały w Krakowie, noszący datę 1982 roku. Oryginał tej pracy został złożony w Komisji Historii Kobiet w Walce o Niepodległość Polski.

Grono b. podkomendnych w Krakowie, w "Dienniku Polskin" nr 8 z dnia 11.I.1979 r. zamieściło następujący nekrolog następującej treści:

"Irena Augustyniakowa, ps. "Oleńka", niestrudzona i ofiarna działaczka niepodległościowa z lat 1916 - 1918 i 1939 - 1945, kapitan AK, komendantka Okręgu Krakowskiego Pomocy Żołnierzom, współorganizatorka akcji pomocy więźniom obozów koncentracyjnych i jenieckich odznaczona Krzyżem Walecznych i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, przeżywszy lat 83, zmarła w Łodzi dnia 12 grudnia 1978 r. i tam została pochowana.

Msza św. żałobna za spój Jej duszy zostanie odprawiona w piątek 12 stycznia 1979 r. o godz 17 w kościele OO. Franciszkanów w Krakowie".

Wyciągi z wymienionych w relacji źródeł sporządziła 1987 05 03:

Zofia Howalska

S. † p.
IRENA AUGUSTYNIAKOWA
 ps. „OLENKA”
 niestrudzona i ofiarna działaczka niepodległościowa z lat 1916—1918 i 1939—1945, kapitan AK, komendantka Okręgu Krakowskiego Pomocy Żołnierzom, współorganizatorka akcji pomocy więźniom obozów koncentracyjnych i jenieckich, odznaczona Krzyżem Walecznych i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, przeżywszy lat 83 zmarła w Łodzi dnia 12 grudnia 1978 r. i tam została pochowana.
 Msza św. żałobna za spój Jej duszy zostanie odprawiona w piątek 12 stycznia 1979 r. o godz. 17 w kościele OO. Franciszkanów w Krakowie — o czym zawiadamia
GRONO B. PODKOMENDNYCH

Pr. Publicz. nr. 8 z 11.I.1979 r.

2682 WSK 01

AUGUSTYNIAK Irena

- komendantka okręgu Kraków
ptk. y. Spychalskiego

S.G.V2001

Argusy młode Irene ps. Oleśka
np art H. Wronca Tyg Pasa. 29.8.84

Komenda pow. starosty woj. Kraków
Komenda Okr. p.d. J. Spychalskiego

1945
Kraków

T. 2855/WSK

+ Augustyniakowa Irena

„Oleśka”

Jasłolska Maria

18.10.1895 r.

+ 12.12.1978 r. Łódź

1. Walona Piłatowa, Anna Syzistie, Inna Tabara, Helena Ziembka:
„Dzieje Krakowskiego Powiatu” str. 87, Kraków 1982, maszyno-
pis.
2. Aleksandra Pietnykova: „Region ławnowski w okresie okupacji
hitlerowskiej. Polityka okupanta i ruch oporu” str. str. 269, 270,
273 - PWN Warszawa Kraków 1984
3. „Dziennik Polski” nr 8 z 11.1.1979 r. - nekrolog.

AK
Kraków

AUGUSTYNIAK Irena

zdj.

Wojtowicz K., sprawozdanie z 3-4.VIII '98,
s. 3 Uw: J.T. Memoriał - Kraków

K. Min '98

AK / PZ
Kraków

Augustyniak Irena Karolina
ps. "Oleńka"

- komendantka PZ Okręgu Kraków

Źródło: Małopolski Słownik Biogr. Uczest. Dział.
Niepodl. 1939 - 1956, cz. 2

K. Wojt., 2001.

AK - PŻ

Kraków

Augustyniak Irena, ps. "Oleńka"

Komendantka Krakowskiego Okręgu Pomocy
Żołnierzom - PŻ.

Z początkiem wojny deportowana z Łodzi do
Krakowa, mieszkała przy ul. Strzeleckiej.
Przed wojną ceniona działaczka społeczna
w Łodzi.

Zródło: Z. Brunarska, Wspomnienia z działal-
ności w AK, str. 120, 121, 123, 124,
125, 127, 128, 129, 132, 133, 134,
135, 136, 137, 140, 142, 143

K.Wojt., 98r.

PŻ
Kraków

Augustyniakowa Irena ps. "Oleńka"

- komendantka PŻ Okręgu Kraków.

Mam materiały do jej biogramu, ale niepełne. Ostatnio otrzymałam adres jej córki, ale stary sprzed kilkunastu lat - nie wiadomo czy aktualny.

Całe archiwum PŻ Okr. Kraków znajduje się u p. Heleny Ziomba ps. "Dala". Kiedyś było ono w posiadaniu Marii Wittek, ale im je oddała. Teraz bardzo chętnie przekaże je do Fundacji APAK. Byłam u niej - rozmawiałam - przygotowuje archiwum do przekazania.

Adres: Helena Ziomba, Kraków, ul. Kochanowskiego
tel. 633 83 33 25

verte

Będę pisać biogram, który przekażę też
p. Kabzińskiej do Warszawy.

Najpierw jednak spróbuję skontaktować się
z jej córką - też była w PZ ps. "Anita"

Danuta Kułakowska (z d. Augustyniak)

ul. 1 Maja '28 m 5, 90-718 Łódź (adres stary)

Kraków, 10.03.01.



AUGUSTYNIAK Irene

